

Yttrande stadsrevisionens rapport hemlöshet och boendelösningar i Borås Stad

Nuläge

Rapporten beskriver att det finns ett utvecklat arbete kring de grupper som socialtjänsten traditionellt ser som målgrupp eller som rapporten säger prioriterar. Det gäller personer med dokumenterat missbruk, diagnosticerad psykisk ohälsa, barnfamiljer med försörjningsstöd och hyresskulder, relationsvåldsutsatta, samt unga med bedömda vårdbehov.

Till detta kommer att Borås liksom andra kommuner har ett lagstiftat krav, på att ta fram bostäder för nyanlända, som anvisas från Migrationsverket sedan mars 2016 som måste lösas.

Bostadsproblematik i allmänhet

Socialtjänsten kan inte ta på sig uppgiften att anskaffa bostäder till människor utanför de grupper som socialtjänsten normalt arbetar med. Den uppgiften måste läggas på de kommunala bostadsbolagen eller annan aktör.

De grupper som har störst problem att skaffa en bostad idag är ungdomar som vill flytta hemifrån, nyanlända, utöver de anvisade, som valt att bosätta sig tillsammans i små lägenheter, personer som har egen försörjning genom jobb, A-kassa, sjukersättning och ålderspensionärer som saknar eller behöver annat boende. Vidare är gruppen som söker lägenhet efter en skilsmässa eller avbrutet förhållande stor.

Sociala kontrakt

Nämnden tar för givet att Stadsrevisionen precis som Arbetslivsnämnden inte har som mål att öka antalet sociala kontrakt utan tvärt om att minska dessa. Det sociala arbetet måste leda till att så många personer som möjligt kan ta över sitt bostadskontrakt. Sociala kontrakt är inte heller någon lösning på problemet för personer med en egen betalningsförmåga. Arbetslivsnämnden anser inte att människor ska bli beroende av socialtjänsten i onödan. Nedan finns en beskrivning av läget och det arbetssätt som nämnden bedriver.

Mars 2014 hade Försörjningsenheten 74 sociala kontrakt. Mars 2017 har enheten 38 sociala kontrakt. Av de som hade kontrakt 2014 har 28 fortfarande kvar sina kontrakt. 10 nya sociala kontrakt har tillkommit sedan 2014. Ytterligare något/några har både beviljats och avslutats under aktuell period men som inte redovisas här.

Anledningen till att de sociala kontrakten har avslutats är:

- 26 st. har övergått från sociala kontrakt till eget förstahandskontrakt
- 1 st. avslutades p.g.a. fängelsedom
- 1 st. avslutades p.g.a. vistelse på behandlingshem
- 9 st. flyttade till annan kommun eller annat boende, på eget initiativ
- 2 st. är avlidna
- 7 st. är avhysta p.g.a. hyresskulder eller störningar

Av de 26 som tog över sina kontrakt under perioden 2014-2017 bor, i mars 2017, 18 kvar på samma adress.

Försörjningsenheten (FÖ) har arbetat med att motivera och stötta människor att ta kommando över sin ekonomiska situation där bostaden är en del. FÖ har hjälpt till att lägga upp avbetalningsplaner skaffa autogiro på återkommande utgifter så som bl a TV-licensen för att hitta goda betalningsrutiner. FÖ har hjälpt till med att få skulder avskrivna hos t ex CSN, inkassobolag och bostadsbolag. Detta har medfört att personer som tidigare stått långt ifrån möjligheten att ta över kontraktet på sin bostad nu lyckats.

På liknande sätt arbetar FÖ med nya ansökningar av sociala kontrakt. För att ett socialt kontrakt ska beviljas ska alla möjligheter att hitta eget kontrakt vara uttömda. Det innebär ibland mycket arbete för den sökande men nästa alla klarar av att hitta ett boende på egen hand samt förstår värdet av att sköta och ta ansvar för sin ekonomiska situation och därmed också sitt framtida boende. FÖ är av övertygelsen att ett eget kontrakt, om än bara tillfälligt, är bättre än att vara beroende av socialtjänsten för att ha någonstans att bo. FÖ tror också att ansvaret för och viljan att behålla den nya bostaden blir större.

Förmedling

Stadsrevisionens skrivning angående förmedling saknar analys.

Förmedling av egna medel kan naturligtvis tillfälligt vara ett sätt att hjälpa en utsatt person. Arbetslivsnämnden anser dock att det sociala arbetet måste innehålla vägar för den enskilde att komma vidare och få kontroll på sin egen ekonomi. Det görs bäst av en God man. Förmedling kan upplevas som en enkel lösning för socialtjänstens medarbetare men i förmedling ingår mycket lite av socialt arbete. Arbetslivsnämnden ingår i ett nätverk av större kommuner i landet och som exempel har Örebro ca 30 förmedlingar, Helsingborg 0, Linköping ca 35, Västerås ca 15, Norrköping ca 16. Det är med andra ord ingen Boråslösning att minska på förmedlingsärenden utan samma arbete pågår i landet.

Förmedling är en frivillig insats som när som helst kan avbrytas av den som har fått insatsen. Det är inte ovanligt att klienten avslutar sin förmedling efter insatser från sociala myndigheter och då försvåras naturligtvis det sociala arbetet och samverkan mellan myndigheterna.

Nedan finns en beskrivning av vad som hänt med förmedlingar sedan 2014. Eftersom dokumentation inte sker på samma sätt som vid andra insatser får tabellen läsas som ungefärlig.

Avslutsorak	Ärenden
Ansökan återtagen	16
Avböjer erbjuden insats	6
Avliden	29
Flyttat från kommunen	4
GodMan	14
Klarar egen hantering	64
Ärendet avslutat	24
Inte avslutat	90
Totalsumma	247

Vräkningsförebyggande arbete

Sociala kontrakt kan vara bra som metod i samband med vräkningsförebyggande arbete men det mest effektiva arbetet för att minska vräkningar är socialt arbete över tid med utsatta personer.

Samverkan

Efter kommunens senaste omorganisation finns förutsättningar för ökad samverkan när det gäller boendesociala frågor.

Nämnden är helt övertygad om att samverkan är den lösning som ger bäst resultat för den social utsatta personer och för medborgaren generellt.

Beslut

Arbetslivsnämnden har tagit del av Stadsrevisionen rapport hemlöshet och boendelösningar i Borås Stad och översänder upprättat yttrande till Stadsrevisionen.

ARBETSLIVNÄMNDEN

Lars-Åke Johansson
Ordförande

Dag Forsström
Förvaltningschef